

Latwepfchu Amis.

56. gadagahjums.

Nr. 13.

Trefchdeenä, 30. Merz (11. April).

1877.

Redakteer adrefe: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Rurland. — Ekspedizija Westhorn L. (Keybet) gramatu bohde Jelgawä.

Rahditajs: Sinas. Wisaunafahs sinas. No Jrlawas lihds Meretai. Wehstuku rakstifchana wezds laikds. Wehl labds wahrds var Jelgawas fabedribu: „Labs dariğa peepalhdsje.“ Kauschu ehkti Japanä. Mlfiga atzerefchanahs. Wehstule pee Dhtfchkerä. Kad jau, tad jau. Weenigs dehls. Studinafchanas.

No eelchsemehm.

Jelgawä. Pawafara taifahs nahkt; Keelupä uhdens wakar (21. Merz) jau bij pee 9 pehdahm fazehlees, bet ledus wehl stahweja. Pawafaras pirmee wehstneschi, gahjeju putnini: strasdi, zihrukifchi u. z., jau kahdas 10 deenas klahk.

R. S.—j.

No Dohbeles raksta 11. Merz „Zeit. f. St. u. L.“ tä: Pawafaris tuwojahs, pirmee gahju putni is deenwischeem jau nahk; un ne til tee spahrnotee, bet ari tee leelzelu staigataji, tee bruhnee, melnmatu Kaldeefchi jeb Perseefchi no Urmijas efara, ar fawahm nabagofchanas-grahmatahm, kur kristigi brahti un mahfas pa wahzifki un latwifki tohp luhgti, lai fneedi dahwanas, ka war kahdam Sihmana dehlam wina parahdus aismakfahk, zaur ko tas bada laikä kahdam Turkam pahrdewees u. t. pr. Pafe un grahmata ar wifahm sehgelehm war wihram itin riktiga buht, tomehr waretu jautahk, waj tad katram ir tä brihw zaur muhsu semi staigahk un dahwanas lasiht, ne wis pee faweem pasihstameem, bet zaur wifw walsti no Befarabijas lihds pascheem seemekeem, no Kaukassias lihds pat Weiffelas rohbeschahm? Schahdi reisneeki nau wis nabadsini, kas kristigä namä dabujufchi pa-ehkt jeb kahdu grafi preefch ufutura eet fawu zeku. Ne, tee ir nabagotaji, kas pafchi ufturnahs un leelas summas aismahk. Schinis deenas 2 tahdi Kaldeefchi, weens pakal ohtra, apstaigaja Dohbeles pufi; ta weenä grahmata eeluhkodams redseju, ka wifsch stary Snikeri un Dohbeli, us schihm 4 juhdschm ween, bij wairak ka fimtu rublu fadabujis. Un kas war sinahk, waj wifas dahwanas ari bij grahmata eewestas. Ja tam wihram us wifa wina zeka no pat Wihnes zaurzaurim täpat laimejees, mazinus atwehrt, tad tas gada laikä buhs pee 2500 rubl famangojis. Ohtram brahtam buhs tä pat laimejees. Ar tahdahm summahm, no kurahm pee mums wifela kalpu familija fawus 20 gadus pahritikt, tatschu gan waretu it labus parahdus Perseefchu brahlim nomakfahk. Bet tahdi lasitaji mango preefch tam gadu pehz gada un buhtu ari brihnums, kad wineem tahda weegla pekna nepatikt. Bet waj tad mehls lai nejautajam: Kur tad ir ta drohfschiba, ka schihls summas ari turp aifekt, us kureni tahs dohd? Kas mums to apgalwo, ka tahda palihdsiba pateesi tur wajadfiga? Waj tad muhsu dahwanas mas spehj tohs fadsihwes augonus dseedeht, tur kur Turku tiziba weztehwa Abrama

dsinteni ir par pohsta weetu darijufi; tur zitadeem garigeem spehkeem wajaga schihls ispohtitas semes nemt fawä walidiba, lai tahs pee labklahfchanahs nahk. Ar dahwanahm ween mas tur ko lihds; schini dahwanu leetä tohp no daudseem par daudf leela schelstirdiba rahdita. Tahds nabagotajs us weeneem runa no brahta parahdeem, preefch kureem wifsch lasa; deenestlaudihm tas atkal nahk ar zitu meldinu, peedurkni atbrauzijis tas rahda us meefas ussehrwetu basnizu, preefch kuras tas dahwanas lasoht. Deht kam schahda krahpschana? No tahdas iflaupifchanas tatschu laudis buhtu jafarga. No ohtras pufes waram te ari ko mahzitees, prohti to leetu, ka preefch ihstahm wajadfibahm palihdsibu famekleht, ir ihsti derigs zefsch, eet mahju no mahjas. Tahs gada sinas par ewang. luteru palihdsibas lahdi rahda, ka to dahwanu nefanahk wis tikdaudf, ka waretu muhsu ifkafitu tizibas beedru wajadfibas daudf mas pildihk. Kad nu ufizami wihri ar waldischanas sinu ifgadus noturetu tahdu namu kolekti pa wifseem luteru nameem Kreewu walsti, kur neweens netohp speests, bet kur ar pateizibu ari to wifmasako dahwanu fanem, pateesi tä fanahktu summas, ar kurahm daudf leelas wajadfibas spehtum it pareisi ifpildihk. Kad Schihdu bari un Tschiganu rindas, Unguri un Kaldeefchi u. z. tahdus lohmus well, kur tatschu deweji neko nesin, kur wina dahwana paleek, ka tad firdis ne-atwehrtahs tur, kur drohfschi sinatu un redsetu, kahdu fwehtibu ta dahwana rada?

Nelaimigs notifikums. 5. Merz Jaun-Platones Bultneek widus-mahju pufis Jahn Dreiman, 20 gadus wezds, tika „Chrnika“ grantskalmä no krisdameem grantsgabaleem nofists. — Saimneeks lihds ar faweem kalpeem bij wifw to deenu granti wedufchi, un pat beidsamo reis gandrihs jau wifus wesumus peebchrufchi, til wehl pehdigam kahdas nedaudf schkipeles pechrufchis; minehts pufis nu gahjis truhkftofchu no bedres imest; ee-ejoht tas wehl teizis: „schodeen nu gan mums tas gabals nekrita wifw, bet rihtu jau tas fakritih“; bet tiko pahri fohkus us preefchu pagahjis, te peepeschi bedre fagahfahs un fmagi grantsgabali nelaimigo jaunekli noslohdsija. Saimneeks ar ziteem kalpeem nu gan nehmahs duhschigi gabalus fazirst un atwelt, bet wairak stundas pahrgahja, kamehr to atrada; fmagi gabali bij to dsiki grantä eespeedufchi; bijis us weetas pagalam. Respehzigi wezaki nu apraud fawu mihtu dehtu, fawu weenigu apgahdneeku. G. W.

Is Baustas apgabala. Zeen. lasitaji jau pa laikam par mineta apgabala fadsihwi zil nezik laikraftos lasa. Zeru, ka ari man par faunu nekems, kad no fawas pufes kahdas rindinas

par muhsu jaunahs pa-audses zenteeneem suhtu. Kaut gan daschubahn muhsu jauna pa-audse padohdahs laiskumam un nomaldschanahm, tad tomehr ar preeku waram faziht, ka tahs telas, kuras muhsu tehweem bij bes pehdahm ja-otstahj, tagad atsneeguschu tschakli un nepeekudami gara-spehku siprinaschanâ un prahta attihstibâ us preekschu dsenanees. Muhsu seltenites, las lihds schim masak skohlas dabuja nekâ jaunekki, tagad ar tahdahm pat teefibahm mehrodamahs leekahs pahrafas buht par sawahm tschakli strahdigahm, kreetnajahm wirtschastneezehm, mudrajahm wehrpejahm un aditajahm — mahminahm. Tagadejahs jaunekles, pateefibu runajohht, gan schinis leetas deewesiu waj mahtehm warehs lihdsi nahkt, kaut gan drohfschi fakahs, wisu to paschu prohtohht un bes tam wehl wisas tahs dsitakahs skohlas mahzibas, derigus rohludabus, neween las pee faines dsihwes un apkohpschanas der, bet ari skunstigus zaurumiaus isurbinaht, raibi un tschemaroti isschuht ar dsihporeem un pehrlehm pehz mohdes mustureem. Par mohdi runajohht gan jafaka, ka us mohdigajahm fauljumtehm jeb huhtehm meitas wairaf naudinâs patehre nekâ mahtes us seetueem. Bet las par to? Bahrmest jau to newar, jo muhsu tagadejee laiki to pagehr. Jaunekki, ar tehwu zenteeneem nepeektidami, ruhpejahs gar jaunahm derigahm eeriktehm un pahrlaboschanahm waj nu is raksteem waj preekschihmehm smeldami. Daudsi jau proht rakstus it labi pasiht un dohmas pehz kahrtas falikt. Un tas ir lohtri jauki ar raksteem darbotees, raksti jaurtrina, eewingro garu, zila prahtu un wed pee gaismas. Tikai jano-schehlo, ka dasch no muhsu jaunekleem, kam Deews jautras gara dahwanas, gaischu prahtu un klausigu spahwinu dewis, tahs ne-isseeta wis ka peenahkâhs, bet skaidrus neeziaus wehstules farakstidams un tad stary laudihm deht zitu apsmeekla isdalidams. Dee nau wis nekahdi johki, ka to warbuht tahds rakstijahs dohma, bet rupjsch noseegums. Zeru, ka nedarbi, dsirdedami schahdas leetas peeminam, paschi par sewi apkaunesees un sawu rakstu skunsti mahzisees derigaki wallahht. J. K.

Uf **Recpajas dselzela**, 1^{1/2} werstes no Bonemunof staziones, ratu rinda bij sneega eestrigusi un ohtru maschinu palihgâ faulsi. Schi peebrakhdama putena laika usskrehja rateem wirtsu un tohs stipri apskahdeja, ari no eekschâ fehdetajeem 6 zilweki ir eeskrambati, bet weegli.

Saldus puse pawafara wehstneschi, zihrulischei, gulbji un melnee stradi, jau 12. un 13. Merzâ pahrnahza.

No **Veel-Sunakstes** mums raksta, ka tur deemschehl wehl ari schogad lihktamahs deenas ar wisu sawu trohksni wellkotees zaur wisu gawenu laiku; ta ka schi leeta dauds draudses lohze-kleem esohht par leelu peedaufschanohs. Ari pagasta waldbneeki to eewehrodami esohht apnehmuschees, us preekschu to leetu zitadi west; darischoht ka zitur to dara, kur tahs pahri **gruntigahs** lihktamahs deenas notura jau dauds agral, ta ka nema newelkâhs lihds paschahm gawenu laika beigahm. Sinams, trohgâs wifs trohksnis tapehz wehl nebuhs isbeigtis un deewsgan tahdu atradisees, las tur nodelwerefes ari par wisu gawenu laiku, ko ziti zitadi sin wadiht, bet to newarehs tad wairs pag. waldbineefem peelihdsinaht, tahs nebuhs fapulzes, kur wini ir flahht un las ir ar wimu siuu.

Schekhes leelkungs, generalis barons von Sais, flawenais zitreisejs kara-wadonis pret Tscherkeseem Kaukasija, par kura drohfschredigeem un isweizigeem darbeem pahri gadus at-

pakaf mehs lasitajeem wairaf notikumus isstahstijahm, jau labi wezigs kungs buhdams — buhs Aprili 80 gadus wezs — wisus schohs gadus dsihwo sawâ muischâ un ir to par ihstu jaikumumu weetiau wisam tam apgabalam pahrwehrtijis. Wehl winsch tohp arweenu deenesta lihdsfkaitihts un bij lihds schim general-leitnants. 18. Merz tam bij tas gohds un preeks to siuu fanemt, ka Keisara majestete wimu ar jaunu gohda kahpeni pagohdinajusi un par pilnu generali pee kawalerijas eezehlusi. *)

Par **Widsemes dselzjeleem** „Zeitung f. St. u. L.“ raksta, ka ta ihsta lihniija, pehz kuras Widsemei jadsenahs, ir un paleek ta no Rihgas us Pleklawu. Ta deretu Widsemes semkoh-pibas dsihwei un atwehrtu dsilo Kreewusemi Widsemes ohsteem. Pilschetu un lauku labklahschanahs fader weenâ kohpâ, ka auga fakne un seedi. Schim brihscham gan tahdai Rihgas-Pleklawas lihniijai ir wehl fawi kawekki zekâ, bet neba tee ilgi pastahwehs. Un ja nu weenigi ta ir ta ihsti deriga lihniija, tad tatschu tas nebuhtu gudri, tai pastarpu laika usfahkt weenu zitu lihniija, no kuras it nekahdu swehtibu newar gaidiht. Mehs sinam, ka daudsi ruma no weenas Rihgas-Tehrpatas lihniijas, bet neba Widsemei zaur to kahds labums buhs, kad pa scho zetu wisa leela dala aiseetu us Rehweli. Tapehz ja grib to Rihgas-Pleklawas lihniija azis patureht, tad jadohma, kad ne wairaf, tad jel to usfahkt ar Rihgas-Werojas zela gabalu; tur tad waj nu no Stakles waj Gulbenes waretu tuhdat fahnu lihniija taifihht us Behrnawu. Lai Rehwelles Tehrpatas lihniija pati sinahs, waj steepjahs tahkat, waj seenahs pee Werojas waj ne, bet Widsemneekem ta newar ruhpeht, teem til ruh tas zelsch no Pleklawas. Mehs sinam, ka pee schihs leetas isweschanas wehl dauds gruhtibas japahrwar, bet waj tad wisa Widseme un Rihga newar ari stipri swehrt us to pusi?

No **Behterburgas**, Kreewu generalis Ignatjewis no Bihnes atpakal braukdamas ari palika ihstu laizinu Berlinâ. 15. (27.) Merz winsch wairaf ka stundu bij pee Bismarka un to paschu wakaru nobraunza us Behterburgu. Wehl nu Austrija mehginahs Englanti zitadâ prahtâ greest. Pastarpan Eng-lante jau pati, gan manidama, ka wina ar sawu pirmo atbildu ir dauds faskahdejusi pee meera zeribahm, taifahs sistees drufzin us ohtru pusi, grib wehkreis nemt Kreewijas preekschalikumus spreeschana, bet ka leekahs leeta til tiks pawilzinata un ne wis skaidribâ westa. Ka dsirdams, Kreewu walstskanzleris, las wehl nau tahs atbildas dabujis us sawu pirmo rakstu, kur leelwalstihm peeprafija, lai atbild, ko tahs tagad dohma dariht pret Turka stuhrgahwibu, kur tas wisus Ciropas padohmus met par galwu — buhschoht atgahdinaht, ka winsch to atbildu gaida, lai sinatu, ko no sawas puses fahkt. — Kreewu awise „**НОВОЕ ВРЕМЯ**“ raksta ta: Zik ilgi lai dohdamees meerâ ar wisu to tagadeju buhschamu, las it ka sohbins pee gumijas pawedeena lezinahts drihs uslez gaisâ un wisi tad meeru daudsiina, jeb nolez atkal lihds pat galwahm, ar afinainu karu draudedams? Muhsu azis meera zeribas ir sudufchas. Mehs fakam: Kad Kreewija simts gadus atpakal Turku pahrwareja, tad tagad tai tahda uswahreschana jo weeglafi nahkfees. Ir sohbinu rohka war sawam wahrdam doht sawadu fwaru un gan is-

*) Pastaji gan warbuht sinahs, ka preeksch generaleem tahs kahpenis ir schahdas: generalmajors, general-leitnants un pilns generalis (waj nu no infanterijas, waj kawalerijas waj artilerijas). Pehz ta foras-phehta, las teem padohs, tohs atkal isschir: brigadas, divisiones- un kohra generalis.

gahdaht kristigeem Turkös to, bes kam tee newar palikt. Kad Englante nu neparakfta to protokoli, tad Kreewija ir no sawahm agrafahm apfohlifchanahm walä un war joprohjam nemt un patureht, fo ween Turkös winas puhliinfch tai eenefth's un kas tai buhs derigs. Mums ir gan daliba pee Turku semes un wehl nau tas Englandeefchu kungs d'fimis, kas dohmahs ar saweem wahrdeem tam atpretotees. Ja nepaliktu bes kara, tad eefim wehl mehrotees. — Konftantinopolē isd'firdufchi, ka Kreewija, nefatapdama ar Englanti weenös prahtös, gan ees sawus pafchus zelus, laudis wifl efoht ftipri iftruhfufchees. Tagad tif fahf maniht, ka gar beidibena malu rohtajahs.

No **Rifchinewas**, 40 werstes us deenwidus-wafaru pufi, neleelä zeemä, Gura-Galbinä, ftahw kohlrteli ta is dafchadeem pulkeem saweenota kafaku-diwifija, kurai kara laika buhtu daudf darba peeppreests. Dee, ja karfch zeltohs, gan tee pirmee buhs, kas Turkös jahs eefchä un eenaidneekus aiftidami un sawejus fargadami buhs drihs preefchä, drihs pakalä, drihs fahnös. Wini buhs armijas aqs un auf's. Leels pulks tur ftarpä ir turk'fizigu, tomehr tee ar wifl dedfibu ir nahfufchi sawu ufizigu kalposchanu parahdiht „Kreewijas taifnajam Zaram.“

Par **Kreewu walfts andeli 1876.** gadä lafam fchahdas finas: Fweests tika labibas 76 milionu puhru (9 milion. wairaf nekä 1875. g.), kohkumateriala par 31 milion rubl., linuprezes 7 mil. arfchinu, tauku 66,400 birkawi, linupakulu 157 tuhft. birkawu.

No ahrfemehm.

No **Parifes rakfta**, ka Kreewu generalis Ignatjew's no Londones atpakal braukdams sawä Parifes kohlrteli atradis us galdu eljes kohka faru (meera fihmi). Prastjis pehz dewejas, un gastufcha ihpafchneeze usnahfufi fazijufi, ka wina to nolikufi, griedama apleezinaht, ka wifa pafaulle meeru wehlahs. Generalis tai atbildeja: „Zums taifniba, wifa pafaulle dfenahs pehz meera, tif ta weeniga Englante tam ir pretim.“

Uri **Spanija** dabuhs nu drihs sawu semesmahti. Aeh-nina Alfonsa mahte Ifabella fchinis deenas rakftijufi pahwestam, ka winas dehs nodohmajis lauliba ftah ar weenu is sawas radu zilts, Monpansieh herzoga meitu. Pahwests wehlejis labas laimes bruhthes pahrim un apfohlifjis us kafs u deenu leelu kafs fchinklibu, gan — sawu fwehtibu.

Serbija weens wezs muhks ftai gajohht pa laudihm, femi par leelu paregoni daudfinadamees. Ziti noftahfta, ka winsch efoht fenak atpakal ari noteizis, ka ar Turku Sultanu Abdul Uzizu eefchoht, ka Murads tif trihs mehnefchus waldischoht un tagadejs Sultans ari newaldischoht ilgaf ka 5 mehnefchi un 9 deenas, tad nahfchoht Murads atpakal un peenemfchoht kristigu tijzibu. Turki pa tahdu sinu ftipri iftruhftahs un daudfi no turen'es kristigeem atkal preezajahs; prahtigee atkal faka, ka janogaida, zil leela ta parega gudriba buhs.

Konftantinopolē minifteri nofpreedufchi eefaukt karapulkös wifus Muamedaneefchus un us to pilnigako us ahtru karafaulfchanu gatawotees. Uf Behterburgu fuhthijufchi ihpafchu fuhthitu.

R. S.—3.

Wisjannafahs finas.

No **Berlines** nahf ta fwariga fina, ka firts Bismarks no awa augfta amata pee Keifara atluhdjahs. Keifars sawa uf-

zibtiga miniftera lubgfanu gan negrib pallauht, bet wizu tif us lahdu gadu atlaifch, lai atpufchahs un sawus nodfih-tus fpeklus ftiprina un par to laiku minifteru Gampaufen par minifterijas presidentu un presidentu Hoffmann k. par walfts-kanzleru eezehlis, bet firts Bismarks pastahwoht uf pilnigu at-laischanu. Uwises rakfta, firts jau fen wairs newarohht pee-zeest to fpihdinaschanu, ar fo wifas politifas partijas gan ftepen gan azis ufmahjahs un wifl, fo ween beidfams gaddös darijis, fmahdejoht un aisteeloht. Tapehz labal atkappjahs no amata, lai rauga zitu, kas wairaf ne ka wifsch mahf wifsem pa prahtam Wahziju waldbiht. Gan ari fchogad uf d'fimscha-nas deenu atkal wairaf 100 laimes wehlefanas telegramu dabujis, bet fchih's weenas deenas gobdashana ilgi newarohht atfwert wifas erastibas un nepatiffchanas, kas winam tanis 364 zitäs deenas jazeefch. Redfetim wai tehwfemes wihlefiba nepalihdfehs flawenam walftskanzlerim ari fchoreis wehl wifl nepelnitu aggruhthinaschanu par labu nemt un sawä gruhthä amata palikt, bet rahdahs ka mas zeribas.

No **Londonee**. Protokole ar Kreewijas preefchikumeem no mi-nifterijas parakftita. Schai protokole parakftijufchahs Girepas leel-waldbibas pagehr no Turka, lai apnemahs, bes lahda ihpafchi uf to noteikta termina, protokole ifteiktus peeprastjumus ifpildiht un lai fuhthä uf Behterburgu ihpafchu fuhthitu, kur par abeju karapufku mah-jas atlaifchanu falihg's, kas finams tif tad warohht notift, kad Turks ar Montenegreescheem buhs meeru falihzjis. Turku waldbiba efoht gatawa protokoles peeprastjumus ifpildiht, bet ne tif weenä walftsdata ween, bet wifä Turku walfts. Par Behterburgas fuhthitu efoht Neoufs Pascho ihwehlehts. Montenegreescheem meera lihgfchanas leetä puzelä griboht pretim nahf, bet wifl to Turks apnemahs daribt ne-apflahde-joht Sultana un Turzijas gohdu un pafchwaldischanas teefbas. — Bet lahdu drohfhibu Turks dohma doht, ka fchoreis sawas apfohlifcha-nas labaki turehs, nekä lihds fchim turejis?

Zelgawä. Leela peektdeenä leelupe fahka ledus ifeet. Uhdens wafar ftahweja 10 pehd. 3 zel., fchodeen lihds 11 zel.; tomehr nou dhrehts, ka pluhdi kur leelu flahdi buhtu darijufchi. R. S.—3.

No Irlawas lihds Meretai.

(Beigums.)

Saulite nolaidahs, Zahnu wafars bij flahht. Zahnu-mahtei bij bes mums wehl ziti lihgotaji jafanem. Mahza du-tscheem, tä ka beidsoht bij tif daudf zeeminu, ka iftabäs wairs nebij ruhmes. Preezigi un jauki fcho wafaru pawadijahm. — Kad jau austrums fahka fludinaht, ka deenas kehniineene drihs sawä trohni fehdissees un Zahnu naktei jabeidjahs, tad fufnigi zits zitam rohku fpeesdami atwadijamees, it ka wezi draugi un pafihftami. Daschas ftundinas dufejuschi, taifja-mees us Sunakstes basnizu, kura lahdas peežas werstes tahl bij. Bet lihds tureen notapt mums nebij gruhth; jo daschi no flahhtafajem kaiminu faimneekem ar saweem daikem kume-lineem muhs wifus ar preeku aifwifinaja. — Uf zeen. mahzi-taja wehlefanahs dseedajahm pahri garigas dseefmas par Deewakalposchanas laiku un pehz waijadseja wehl dseedahht un pastarpahm uf ehrgelchm fpehleht. Beidsoht dewamees uf turpat ohträ kalnä atrohdofochahs kapsehtu, kur dufs muhsu we-zais, wifsem Latweefcheem pafihftamais, ne-aifmirftamais Stendera tehws. Lihds ar mums bij labs kauschu pulks mi-netä weetä fapulzejees. Jauks kalninfch, fmuks weetina, glihti wifl kapi apkohpti, ar brangeem kruskeem, peeminas fih-mehm un pulehm pufchkoti. Staigadami nonahjahm pee weena kapa, kur nekahdu dahrgumu nebij redsams, kur bij tif leels fchetkantiigi garens almens ar wirorakftu: Schē dufs eefch

Deewa meera G. J. Stenders, Latwis. Dsiti sawâ firdi aifkustinati dseedajam te: „Duffi fald', duffi fald'“ un t. j. pr. tam, kas pirmâis arflu nehma rohka un sahka pirmo wagu dsiht pa Latwijâs gara lauku, kurâ toreis gan zits nelas wairaf nebij, kâ ehkfschi un dadfschi, zelmi un zini. — Al kâ fwehta, kâ zeenijama islikahs schi weeta! Ur fwehtahm juhtahm greesamees nu us mahjahm. Bijahm jaukus Deewahrdus dsirdejuschi, bijahm dabujuschi preezatees par draudses jauku dseedafchanu, jauni kâ wezi, wisi dseedaja riktigi pehz Punschela meldineem. Prassijahm, waj mahjâs ari tâpat dseed, jeb wehl pehz wezeem meldineem? Tee smehjâhs par tahdu prassifchanu, fazidami, ka gan wisa draudse deewsin waj kahdu wairs at-rastu, kas pat weenu paschu meldinu waretu pa wezam nodseedah. Peektdeenâs rihtâ wajjadseja mums nu dohteos us Neretas pusi. Sirsnigas ardeewas teem mihsleem atdohdami un draudfigi rohkas speesdami atwadijamees. Usdseedajam beidsiht wehl angstu laimi schahs mahjâs ihpafschneekam un tad wihszinadami zepures aifbrauzahm. —

Bija Ghengrahwes muischâ schini deenâ gadatirgus, kur mums pasti bij apstelleti. Tâ tad warejahm apskatist Augschfemes tirgu. Nu ko lai par to faka? Zziki un Mauscheli tâpat te sawas bahrsdas skurina ap jehreem staigadami, kâ pee mums Reijsemê; ari te labas reekufchas jeb reeschkawas zepurainu jaunkundschu atrohdahs, kâ ir pee mums. — Laidahm tahlak us sawu ihsteno mehrki, prohti us Neretas Behtera-Bahwila-skohlu. Mubfu zeksch gabja zaur Saukas pagastu. Pee Saukas esera atrohdahs Saulas basniza, kuru dabujahm apskatitees. Gekschâ wifs ir jauki eeriktechts. Basniza ir puschkota ar wairaf kohreem, brangahm ehrgelchm, smukeem krohna lultureem, jauku altara bildi u. t. j. pr., pee kuru apgahdaschanas daudl peepuhlejees nelaika Saukas mahz. Müller. Brauzahm pahrlalneem un leijahm un beidsiht zaur smuku birsiti, un to isbraufschu ceraudfijahm us pakalnina brangu ehku, ko tuhliit par sawa gala mehrki nojehdsahm. Sehtas widu eebraufschu, nahza mums mihsli preti nama galwinas, skohlotajs ar sawu laulatu draudseni. Tapahm aizinati istabâ. Peewenu preefschâ bij puku dahrs; it ihpafchi bagats ar skaitstahm rohsehlm, kas pilnâ seedefchanâ lepni pahz zitahm pukehm pazehlahs, kâ jau kehneenees. Behz ihfa laizina bijahm ari schini namâ, kâ tehwa paspahrnê. Pirma runa bija sinams par gaidamo konzerti. Schini leetâ tapahm ar jaunu sinu trauzeti, prohti, ka mums te japaleek ilgaks laiks; jo konzertu laiks bij pahrgrohsihts. Nebij wis, kâ dohmajahm, fwehtdeen gariga kâ laiziga konzerte, bet laiziga bij nolikta us ohtredeenu. Tahdâ wihsle mums bij gandrihs wisa nedela te japaleek. — Tâ tad fahlahm dsihwoht un dsihwojahm preekâ un lihgsimibâ. Katru deen bij daschadas konzertes, gan kohra, gan solo dseedafchana, gan kohra, gan solo, gan dueta spehleschana. Zkatru wakar bij weefigs wakars. Lihds schim mums tik zitus wajjadseja ar sawahm dseefminahm pazeenah, bet te bij ari preefsch muhsu aushm un firdihm gahdahts, un — kas jo jauks. Bij pulks labu dseedataju. Tapa daudl solo ar flaweeru pawadifchanu dseedahs; tâpat spehleja weena no tahm it weikli us flaweerehm. — Ur dseefmahm zehlamees, ar dseefmahm gula-mees, ar dseefmahm zits zitu midfinajamees. — Peektdeenâ te atbrauzahm, festdeen zetojahm lihds basnizai us prohwi, kura atrohdahs kahdas 5 werstes no skohlas nama. Gahjahm pa

sakeem klajumeem, starp kuplahm druwahm, peenahzahm pee kapehtas, kura bij labi apflohpta. Te atradahs wifadas peeminas sihmes jeb krussti, gan glihti un dahrgi, gan prasti un nopeetni kohka krussti. Schahda daschadiba rahdija, ka duse-taji dsihwodami peedereja pee daschadahm schkirahm un nu wisi weenadâ mahjokli atradahs, kâ jau weena Tehwa behrni. Basniza us uskalmischa ar sawu slaitu tohrniti pazelahs par mahzitaja muischu un zitahm mahjahm. Lai gan ta nau wifai leela, bet no ahrpuses un eefschpuses gauscham glihta. Kamehr wifu apskatijamees, sanahza ari ziti dseedataji; jo bes mums un skohlotaja St. k. kohra nehma dalibu ari Zlsu pag. skohlotajs R. k. ar dseedataju un musika kohri un nu eefahlahs prohwe, us kuru ari zeen. prahwesta k. W. bij atnahzis.

Swehta deenina bij klah, taifijamees us basnizu Deewa wahrdus klauitees. Bij wahrdi, kas nahza firdis fatrizinadami. Ari te ir dseedafchana laba; jo tohp tik pehz Punschela dseedahs. Tik buhtu jawehlahs drufzin ahtraka dseedafchana; it ihpafchi flawas dseefmas nestan deefgan jauki, lehni dseedatas. — Konzerte pati fahlahs pulkst. 6. pehz pusd. Par konzertes idohschanohs lai spreesch klauitaji. — Nu wehl stahweja preefschâ laiziga konzerte, us kuru mums ween bij jadseed. Schi bij minetâ skohlas namâ ohtredeem ap pulkst. 6. Publika bij, kâ preefsch darba deenas, deewagan leela. Te dseedajahm ari daschas wahzu dseefmas. It ihpafchu patifschanu atrada tahs dseefmas: „Sonst und Jetzt“ un „Alpes rohsite.“ Pastarpahm spehleja Zlsu muischas skohl. R. k. kohris. Saulite jau paschulait bij nogahjusi, kad beidsahm. Beigâs issazija S. skohlotajs B. k. ihfâs wahrdâs sawu labpatifschanu par schihs deenas pawadifchanu un muhs apfweizinaja kâ mihsus zeemimus Augschsemê, — par ko mehâ atkal no sawas puses pateizamees. Nu eefahlahs weefigs wakars, kur wisa kahrtiba waldija. Kamehr jaanee ar dangochanu lustejahs, wezee atkal treeza spirgti sawâ starpâ. Zlufstefsches dewahs zeemini us mahjahm un mehâ pee mihsle meera. —

Nu bij reis ta deena atnahkusi, kur wajjadseja schkirtees, neween no mihsle mahjâs, bet ari mums beedreem. Par laimi eefahka no rihta leetus liht un tâ tad palikahm wehl wisi kohpâ lihds pusdeenai un pahri stundas pehz pusdeenâs wehl klah. Schi deena bij zaur zaurim johku deena. Johzigas runas tika turetâs u. t. pr. Laizinsch fahka skaidrotees, spohscha saulite parahdijahs sihmi dohdama, ka schkirfchanahs laiks bes lawefchanas ir klah. Drihs ari bij wisi gatawi us braufschanu un nu bij atwadifchanahs. Dasch labs no mums noslauzija paslepu par waigeem ritedamas asaras, lai gan taf zerejahm pehz mas nedelahm atkal mihsle Zrlawâ fanahkt. It ihpafchi es biju tas nelaimigakais, jo mani beedri wehl wareja daschas stundas buht kohpâ, tapehz ka teem bij labs gabals pa weenu zelu jabrauz; turpretim man wajjadseja pawifam us ohttru pusi dohteos. Sirsnigas ardeewas no wiseem atskaneja; zits zitam rohku speesdami un wehl reis azis eefkatidamees sehдах ratâs. Un nu aifripoja zepurites wihszinadami; balti nehdogi plihwinajahs, kamehr ween wehl wareja faredseht; beidsiht aif kalnina tee pasuda. — Man likahs, it kâ buhtu jauku fapni redsejis.

Ur ilgochanohs sagaidiju brlhwdeenu beigâs, kur atka wisi sawâ mihsle Zrlawâ fanahzahm un sawus dseedafchana preekus atjaunajahm. Bet — 26. Oktober p. g. wajjadsej

tohs pawisam nobeigt; jo dascheem, beiguscheem sawus skohlas gadus, waijadseja mihtā Latvija isklīst. Ar daudis asarahm schikramees, jo muhsu beedroschanahs bij muhs padarijusi par mihteem brahleem. Tapēz apnehmamees iklatris schahdas jaukas beedroschanahs zil spehdami kohpt tautas firdi. Lai Deews pee tam dohtu sawu palihgu un labu weifsmi! —

Rahds beedris.

Wehstulu rakstischana wezōs laikōs.

(Beigumā.)

Ja kahda brunoneeku freilene, jeb birgera mamsele negribeja sawas wehstules ar sawahm paschahm asinihm rakstih, tad deesgan kaweklu zetā stahjahs. Un ja ari schohs wifus pahwarejuschas, ahdas papihris jau us galda, rags ar tinti preekschā eesprausts, ari spalwa pareisi isgreesta us galda gut un scho rohkā nehmušchas sah rakstih: „Mans mihtāis Zehkabs“, Kahrlis, Mahrtinsch, jeb kā wineem wiseem tas wahrds, tad lihds schohs mas wahrds uswelk, tahs gandrihs wifus spalwu sagrausufchas, tadeht kā neproht rakstischanu un ta rakstischana tobrihd leelakam lauschu pulkam bij leels noslehpums. Tik ween mahzitaji prata rakstih un ja wehl zits to prata, tad to ari par mahzitu tureja. Keisars Kahrlis tas leelais sawā wezumā mahzijahs rakstih, bet ne-eemahzijahs. Kehniusch Teodorichs, un lihds ar winu tani laikā daudis augsti kungi zitadi sawus wahrds neparakstija, kā kad nolika muduli, kur wina wahrds bij eegreests un tad eeksch greefumeem ar spalwu pakal wilka, jeb ari tā darija, kā Pahwests un kardinahs mehdsā dariht, schē gan rakstih mahzedami sawa paraksta weetā tik kustu uswilka un sawu wahrdu skrihwereem pawehleja klast peerakstih. Kad jau kungi wezōs laikōs preeksch sawahm mas rakstischanam few skrihwereus mekleja, kur tad wehl zeemahtes un freilenes, kas ne tik nemahzeja rakstih. Stary wezeem Greekeem un Rohmneekēem atradahs ari feewischki, kas mahzeja rakstih. Basniztehweem Originim un Ambrosijum bij sawas kanzelejās stary daudis wihrischkeem ari feewischki, kas it kohfchi un ahtri rakstija. Klostēros mehdsā klostēru jumprawas rakstischanas skunsti ar wifus ustizibu kohpt, turpat dascha jau grahmatas farakstijusi. Bet kad kahda zita jumprawa gribeja wehstuli rakstih, tad tai bij pehz skrihwera jamekle, jo toreis bij eeradums wifas wehstules kohfchi rakstih. Bet ko tad skrihwereis toreis pelnija? Klostēru skrihwereem, kas usturu klostēros dabuja, neuecka kā tik pateifchanohs dema. Turpreti lohnes skrihwere, kam no sawa darba bij ja-usturahs, dabuja deenas algu. Schahds lihkus gan warbuht tamdeht bij zehlees, kā norakstischana kohpi pamasu weizahs. Wihnes bibliotekā atrohдахs rohkas raksts no 9. gadu simtēna, 130 lapas leels, kurā skrihwereis peefihmejis to laiku, zil ilgi winsch rakstijis, prohti: no 1. April lihds 9. Semtember. Weens zits raksts, 278 lapas garšch, 1333. gadā ir 6 mehneschi rakstih. Tschalks skrihwereis tobrihd tik 1 lihds 1½ lapas deenā spehja norakstih.

Kad reis wehstule bij norakstita, ari aismakfata un falohzita, tad ar pergamentes sifnu aptihata un aissehgeleta bij aifshytama, nu tik ihsti grubtibas zehlahs, kā winu prohjam dabuht, kur waijadfigs. Daschu reis reisneekēem lihds eedewa, kas us to pusi gabja, zita reisa ar kahdu teefas sulaini, bet

daudis reis ihpaschi preeksch wehstules aifneschanas bij zilweks japeenem, kas to nonefa. Par nelahgeem zeteem un wifadeem kawekleem, kas wehstulei wehl zetā gadijahs, jau newaijaga ne mineht. Bet ja nu ari wehstulei laimejahs, wifus kaweklus pahwareht un sawā weetā nolikt, tad schis, kas winu fanehma, ari neko nesinaja ar to eefahkt, bij jamekle atkal zits, kas winam to islasija. Gabja pee skrihwera jeb mahzitaja, lihds dabuja sinah, kas tani stahw. — Kad 14. gadu simtēni jau sahla papihra sudmalas (jeb dsirnawas) Wahzsemē weetahm ustahst, tad ari rakstischanas skunste wairak usplauka. Jau-nais papihris daudis lehtaks buhdams drihs pergamentu atstuhma pee malas. Rakstischana lihds muhsu deenahm jau kupli isplahstijusees, tik ween tas buhtu wehlejam, kā katrs rakstijahs tagad ari eewehrotu, ko tas raksta. R. S.

Wehl kahds wahrds par Zeligawas fabeedribu: „Labbdariga peepalihdse.“

Zigahjuscham gadam iseijohht mehš, no paschlihdses runadami, minejahm schē pirmoreis scho fabeedribu. Tam warefim peelikt, zil pehdeja 1876. gadā ween tā ir ismakfahs bebru naudas.

Preeksch	No kura laika lobze- klis jeb lohzele.	Kad ismakfahs 1876. g.
Behne, pohdneeks	25. Juni 1860.	Janw. 30.
C. R. Runt, dischlers	20. August 1855.	Merzā 13.
C. J. Koete, birstu taistitajs	15. „ 1863.	Mai 25.
W. U. Nutt, kalejs	20. Nowemb. 1864.	Juli 8.
Mathilde, ds. Petersohn, grahmatu drukataja Babrowsky atr.	12. Janw. 1859.	August 7.
Aleksandrine, ds. Krausberg, semkohpja Nettenberga l. dr.	29. Nowemb. 1864.	Sept. 12.
Julie, dischlēra Dittmera atr.	21. Mai 1824.	Oktob. 30.
Gwert, siwu tirgotajs	6. Juni 1858.	Now. 26.
W. K. A. Baedmann, kalejs	7. Janw. 1849.	Dezemb. 8.

Katrs no mineteem dabuja pa 50 rubl., tas ir kohpā 950 rubl.

Re-apwainoti zilweki war tikt usnēmti beedribā un katru sinu par winu sneegs labpraht

Preekschneeks: P. Muman,

Zeligawā, efera celā, ahdgohra Brandt l. namā.

Lauschu kehki Japanē.

Japanē gan paganu seme buhdama war skaititees pee ziwiliseeretahm semehm, no kam ari winaš lauschu kehki dohd dshwu leezibu, kas tā eetaifiti: Preeksch semeem un augsteem kohpā ir tas pats kehki un tas tik leelā skaidribā, kā pat leelungam eeksch tahdas lauschu weetas ehdeens eet pee duhschas, un tam nau jamohzahs, lai to dabutu us dibinu. Tahds kehki pastahw no leelas, tshetstuhrigas istabas ar papihra seenahm un grihda ir wiszaur islahta ar salmu blahkeem, kas wisi tik tihri un balti kā patlaban pihti. Kas no eelas kehki nahk, tam durwu preekschā sahbaiki teek nowilkti un nolikti leelā kurpu, sahbaiku un sandaku rindā. Sahbaiku weetā eegahjejis dabuhn dehliti, kas ir ehdeenu kahrtā jeb nummurs ar kuru tas eet eekschā ar no-auteem apaweem. Gekschā us salmu blahkeem

garas rindas stahw masas, tschetrstuhrigas kastites. Tahs kastites ir wiau ehdami galdi un ap teem ehdaji jeb weesi semé apfeschahs us sawahm paschu lahjahm, kas teef paleektas apafsch dabas kifena. Japaneeschu jaunahs meitenes ar atrohtitahm peedurknehm nu atnes atmins pohdu ar lwehlofchahm ohglehm, eeleeft to eefsch kastites zauruma, fo weesi few par ehdamu galbu iswehlejuschees; tad ta panem nummuru, ee-eet kufna un nahf drihs atpakaf ar masu dselspannu, us kuras frifcha gala plahnas schkehles ir fagreesta. Pannu usleef us ohglu pohdina, eefsch tahs eegreesch sifpolus un eemet daschadas wirzes. Panna drihs eefahf tschurfsteht un smarsoht un issalkuschi weesi ap to wisaplahrt sehdedami preezigi ohsch un gaida, kamehr kumofs taps gataws. Kad gala iszepta, tad no kufnas eenefleelu pohdu ar rihfu beesputru un mentnifchu bunti. Mentnites eenem karotes weetu un tahs pa pahrim wehl kophâ turahs, lai war redseht, ka tahs jaunahs, ka wehl neweens ar tahm nau ehdis. Weesi nu wispirms isschir mentau pahrus, katris few weenu atlaudams un to ar labas rohkas pirfstu turedams pamifschu nem gan galu no pannas, gan beesputru no pohda, usleef few preefchâ us masa, apata porzelana schkifwifcha un ehd ar mentniti.

Par garigu dschreenu dabuhn rihfu brandwihnu, kas eefsch porzelana butelehm tohy sneegts un gandrihs karfts dserts. Ehdama istabâ nau nekahdas zitas istabas leetas, ka ween ehdami galdi, kas ari par plihthim un triklahjeem teef bruhketi. Pee seenahm karajahs daschadi papihri, us kureem ehdeenu un dschreenu zenahs ir usrakstitas. Katris, kas pa-ehdis, eet ar sawu nummuru pee fainneeka, kas turpat kehla kaktâ fehsh us semes, aismakfa tam sawu tehrinu, un tad tam ais durwihm teef sah-baki atdohti, fur tas lahjas apahwis eet prohjam no lauschu kehla. —on.

Wiffiga atzerefchanahs.

Pasaulê dauds tahdu zilweku dsihwojuschi, kam brihnifschligs atzerefchanas spehks bijis. Eâ lepnais Perseeschu kehniusch Kserkses spehja dauds fimts tuhstfoschuswihrus sawâ karapulka pee wahrda faukt. To paschu ari spehja Rohmas kara wadons Szipio un Keisars Hadrians. Slawenais runatajs Hortensius spehja wakara pateift wifas leetas, zil par tahm makfahs un kas tahs pirzis no weena leela uhtrupa, pee kura bija klastbijis. Zineas, kehniina Pirus fuhthnis, spehja deenu pehz tam, kad Rohmâ bij nonahzis, wifus senatorus un dauds birgerus pee wahrda faukt. No Filosofa Seneka stahsta, ka winsch jauneflis buhdams spehjis 3000 wahrduh, kas tam preefchâ isteift, pehz kahrtas atkal pakaf isteift.

Muhfu laikos, fur papihris un rakstamee rihki wifcem weegli pee-eimami un to masako leetinu, fo grib patureht, laut fur ussifhme, tagad tas atzerefchanahs spehks, dihla guledams, ir zaur zaurim dauds wahjaks palizis nekâ fenatnê, fur laudis nei prata rakstih, nei lasiht un wifu, fo gribeja reis atmineetes, raudsija sawas galwinas eekaltees. Schur tur ari jaunakos laikos pa kahdam usect, kam ihsti milsu atminas spehks. Wehl dsihwo Kursemê weens dsimtskungs D., dsimis Latweetis, kam daschus gadus atpakaf bij leels pulks muifchu us renti; rakstih winsch neprata; drihs weenâ drihs ohtrâ muifchâ abrauzis winsch deputatneekem lika isdoht drihs schahdu drihs

tahdu teefu lohnes un us mata sinaja no galwas, zil katrs kalps katrâ muifchâ bij isnehmis; nebij it nekad strihdes. — Schini pawafarâ mums bij preeks eepasihtees ar weenu gohda wihru, pagasta wezako un mahju ihpaschneeku is Straupes draudses. Weens no turenês leelungeem Kursemê bij muifchu nopirzees un bij scho sawu pag. wezako ka ustizamu draugu un freetnu semestohpeju lihdsnehmis schurp, lai isskatakâ jauno muifchu un peedohd sawus padohmus. Muhfu zeemifsch bij nezil deenas pa swefcho nowadu, pa tahm 40 mahjahm, staggais un tam bij jau wif 40 mahju wahrdi, wif fainneeku wahrdi lihds ar katras mahjas eewehrojumeem us mata passifstami. — R. S.

Wehstule pee Ohfshera.

Mihlo selta papin! Esam jau deewsgan ilgojuschees tewi fatikt un isrunatees par daschahm muhfu wajjadstahm, bet ka newaram, ta newaram. — Tad nu tahdâ mohdê esam eedohmajusches zaur schihm rindinahm pee tewim tuwotees un luhgt, lai tu sawu dsirdigo ausi mums neleegtu; gribam tewim fo pateikt. Tu jau sini gan, mihlo papin, ka M. draudse ar R. S. pagastu tuwas rohbeschu nahburdses. Un kad gohda wihlê fateef, tad tatschu lihdszetiba zil nezil jatur. — Kad ar R. S. fainneekem runa, tad tihri kauns klauftees, fo wini nostahsta par sawu galwu un wiswairaf par sawu spalwu wedeju. Naudas truhziba ne-efoht nemas nomanama; preefch azihm efoht gan fo redseht, kad auschi eimoht luhloht, bet preefch darbeem efoht pawifam tuffcha rohka, jo sawu katris prohtoht atkal pascha kule atpakaf bahst. — Suhdsahs, ka jauno, wehl buhwê stahwoscho teefasnamu wehsha liga apfehdufi; deewsin, waj wehl pehz diwi gadeem tapfchoht gataws. — Daschi ari brehz par netainibu, kas zaur spalwu wedeju karpifchanohs noteekoht, jo schis karpidamees zaur kwitantfchu ruskeem efoht atkarpijees jau desmits gadus atpakaf un sahloht sapnoht par juku deht galwas naudahm un peeprasohht kwitantfchus no fenem, firmeem laikeem, fur melnahs schurkas par wezajeem runtscheem walbija, nedohmadamas, ka nahks reifi laiks, fur jaunajeem runtscheem dauds garaki sohbi buhs, nekâ nelaikeem bij. —

Ka R. S. pagasts buhtu gara fnaufchanâ nogrimis, to newaram wis faziht, jo netruhst ari deewsgan labu, wezu un jaunu. Bet ta til ta kluhda, ka ari pagasta waldneeki wehl pehz wezu laiku mohdes leekahs pahrwalditees no ta jeb no teem, kureem pascheem wajjadsetu us pirfsteem raudsitees. Nahburgu firdi turedami, turklast ari bihdamees, ka wiau liga nepeelihp ari mums, mehsh tewi, mihlais papin, luhdsam, waj tu nestni kahdas sahles, kas muhfu nahburgeem tohs leetuwehnus spehtu nodfihht un paschu speklus atdsihwinahht. To wehlahs un luhds it ihpaschi taws mihlulihst. — Runkulu Jahnihts.

Kad jau, tad jau.

Steffens, wirfneeks Amerikas armijâ, bij leels melu kophis. Kurnels bij winam stipri lihdsigs, kas bij kugu kapteine. Ubi fatikahs Wihnes isskade. Nuna nahza us jakti. Steffens stahstija, ka winsch ar weenu schahweenu mehshoht schaut wifu mas 6 pihles us reifi. „Nu, nu“, Kurnels atbildeja, „kapehz nefakeet, ka pa 12 us reifi schaujeet? Bet ari es juns fo pastah-

stischi. Mesen brauzahm pa juhru, es stahwu us fuga wirfus un pamanu, ka ohtrs kapteine ar kihkeri us weenu weetiau no-nehmees luhko. Es prafu, ko wiasch tur reds. Wiasch man padohd kihkeri un ari es redsu weenu wihru juhra peldam. Mehs brauzam teescham winam flacht un atfneedsam wihu pehz 2 stundahm. Bet neba wiasch pateizahs mums par glahf-schanu, wiasch atmet ar rohku un garam peldedams mums faka, ka esohd faderejis peldeht no Ku-Zorkas lhdS Londonei. "Waj tas ir teefa? Waj juhs pateesi paschi to redsejacht?" Steffens eesauzahs. "Nu ka tad!" Kurnels atbild. "Tad ir labi, tad tatschu man ir weens leezineeks, ka esmu famu faderefschanu winnejis, jo ko dohmajeet, Kurnel, es jau pats biju tas peldetajs." Kurfch nu bij tas pahraais melis? D.

Weenigs dehls.

Us krukem mahmina speesdamahs eet,
Pee katra fohla ta nopubfchahs zeet'.
No tahleenes weenigo dehlu gaid',
Jau ilgi wezite wina pehz waid.
Un katra rihta, kad faulite lez,
Ar mohfahm rahpotees kalna to reds.
Zif gruhiti tai kahpt! Ta nogurst gandrihs
Un tomehr dehlu wehl ne-eeraug wis.
Ka smagi wezuma nastu to speesch!
Zif dauds tai pee katra fohla jazeesch!

Taf wihpsnajoht drohfschi zere: Wiasch nah! Mans weenigais dehls ta fohlijahs taf.
Bet dehlam tahlumä prahta nenahf,
Zif gauscham pahrnahfoht gaidiht to fahf.
Starp draugeem, pee wihna preezajahs tas,
Re-atmin wis wezahs mahminas.
Kau! pate no sewis glahse fapliht
Un dahrgais dsehrens us galda isliht.
Un brihnumis! Kahds plihstohht bij trohkfneis tai,
It ka kahds no tahleenes fauktu: Wai!
Schis notifikums isbeede dehlu ta,
Ka dsert un deet, dohmaht wairs nedohma;
Pehz wezahs mahminas ruhpetees fahf,
Un fo tai fohlijees, prahta tam nahf.
Un steidsahs nu zeka fo ween tif mahf,
Bet tomehr tif trescha deena pahrnahf;
Us zeema kalna tam aufis jau fkan,
Ka kapfehtas pulkstenis schchli swan.
Nu breefmigas bailes firdi tam lausch;
Wiasch nofkreen — pa wehlu! Mahmina fnausch.
Patlaban laisch sahrku kapina nu.
Kam weenigs dehls nahzi pa wehlu tu?!

G. Sahlmels.

Latw. Awischi argahdatais: J. W. Safranowicz.

Sludinafchana.

Theodor Bohding k. ir Kurfemes kreditbeedri-bas direkzija lubdis, lat wianam pret fawa Baufla bubdama gruntgabala Nr. 27. eekhlafschanu no Kurfemes kreditbeedribas krahfchanaslahdes naudu atfleen, ka deht tad Kurfemes kreditbeedribas direkzija, atfaut-damees us 3. August 1864. g. Wisaughakt apstipri-nato walstspadomes atwehlt, zaur scho wifus tohs uf-azina, kam pee schi peemineta gruntgabala, kuru grih krahfchanaslahdei eekhlacht, wazatas teefbas buhtu, lai wiat tabs 4 mehneshu laika, rehkinabis no schi Sludina-juma beidamabs isfludinafchanas deenas, pee Bauflas pilfehita magistrates peemeld un leek eerakstibt grunt-gabalu rullds. Ja wini to nehuhs tai peeminetaja laika idarijuschi, tad krahfchanaslahdei paliks preefshyrosfatrekte yar famu us to gruntgabalu atflee-neo naudu preefsh tahm prafschanahm, kas tai laika nehuhs peemelderas un toroboreeretas. 1
Zelgawa, 21. Februar 1877.
(Nr. 549.) Direkzijsapadomneeks: J. v. d. Nopp.
Sekreteris: Spenking.

No Kumbres krohna pagasta teefas (Kuldigas ayr.) teel wisi tee, kurt mirufcham Kumbres fainnee-skam Mikelm Plabnkahjim fo parahda buhtu, ka ari tee, kureem mirejs fo parahda palizis, zaur scho ufatziz-inati, 23. Mai f. g. kurfch yar to weenigo isflehsfcha-nas terminu nolhtis, pee schids pagasta teefas melde-tees un fawas tafsnas prafschanas usdoht, ar to pee-draudefschanu, ka pehz schi termina teem, kureem mire-jejs parahda, muhschiga fluuzjeefschana tiks uslikta un tee, kurt mirejam fo parahda buhtu, ar dubultu makfa tiks aptrahpveti. 1
Kumbros, 7. Merz 1877.
(Nr. 10.) Preefshfchd.: J. Linait. 777
(S. W.) Pag. teef. ffrshw.: Kulp.

Wifas pilfehitis, muishu= un pagastu-polizejas teel luhgtas, pee schi pagasta peederigohs galwasnaudas parahdneelus. Dabnu Bertul un Mahritta Dambrowsky, kurt nesluamds weetas ufurahs, kad fashohp, tuhlt arestigi fchurp attstelleht.
Keel-Platonas pagasta waldischanu, 16. Merz 1877.
(Nr. 37.) Pag. wez.: M. Straudowelsky.
(S. W.) Sfrshw.: Smugge. 2

Sludinafchana.

Kad nu tas Kumbres pagasts no Salbus teefasnama atschkhrabs, tad teel wifsem abryus pagasta dshwodameem Kumbres un Lafkupes pagasta lohpkteem no schids pagasta waldischanas zaur scho sinams darhtis, ka Kumbres pagasts us preefshu famus waldischanas darbus Kumbres muishu idarhtis, un prohti: katra meh-neh katra ohtra yimdeenä buhs pagasta waldischana un kaira beidamä yimdeenä pagasta teefa. Zapat ari wifas volzeju waldisbas teel luhgtas, rabs pee Kum-bres pag. waldischanas un pagasta teefas fuhitamabs grabmatas us preefshu ne wairs pee Salbus, bet pee Kumbres pagasta teefas fuhthit. 1
Kumbros, 7. Merz 1877.
(Nr. 54.) Pag. wez.: J. Sthpol.
Pag. teef. ffrshw.: Kulp.

No Sprigautmuishas (Wilhelminaehof) pagasta magafsnas tiks 6. April 1877. g. Sprigautmuishu 400 mehri rudu masakas datas us wairafshlischanu pahrdohlti. 1
Behrsmuishas teefas namä, 10 Merz 1877.
Pagasta wez.: K. Steinberg.
Sfrshw. G. Reichmann.

Pagasta ffohlotajs,

Tas Jrlawas seminarija famu ekfamt nolhtis un pee-nablamas ufrahdischanas shmes war weenst, teel preefsh krohna Pehrtonas pagasta ffohlotas mekhtis; — flachtaku norunu deht jameldahs lhdS 23. April f. g. pee Pehrtonas pagasta waldisbas. 1
Pehrtonä, 12. Merz 1877. (Nr. 126.) (S. W.)

Nakti no 24. us 25. Februar f. g. ir Dsch-Oramidas Michel fainneefkam Pehrterim Leemal is flaka isfagts far-fani behes firgs, 5 1/2 gabus weze, masa balta sbnie peere, silfshu weeta us kalla balts plekis, 4 pehdas un 7 zel-las augsts. Kas flaidras sinas par to firgu jeb to jagli waretu doht, dabuhs

35 rubli pateizibas algas

pee Dsch-Oramidas pagasta teefas. 1
(Nr. 30.) Preefshfchd.: G. Smiltneek.
Pag. teef. ffrshw.: Zeldmann.

Zelgawas latw. kurlmehmo ffohla

Apalkcha parakti, direkzija dara finamu, ka ffohodug August mehnesi attal jauna klase teel eerif-teta, kura kurlm. behrni no 7—12 gad. w. teel usnemti. Kur latweefchu tanta no fawas pufes lhdS schim wehl til mas ar naudas dabwanahm peepalhdS scho ffohlu ufstureht un direkzija katra behrna ufsturefschana ffohla makfa lhdS 170 rubl., ffohlotas un ufstura makfa preefsh katra behrna japaleek 100 rubl. yar gadu. Deht ffohlenu usnemfchanas wiswehlat lhdS Zahreem japeetefjabs pee mahzitaja N. Schulz Zelgawa, jeb ari pee mahzitaja G. Wolrecht Matifshos (pr. Wolmar). 2
Zelgawa, 15. Merz 1877.
Zelg. latw. kurlm. ffohlotas direkzija.

Sludinafchana.

Par Ehdoles ffohlmeistern, ehrgelneeku un kesteri ir iswehlehts Weges muishas ffohlmeistern Matthias Nieben.
Ehdoles ffohlotas waldischana.

! Uhtroupe!

Rihwes-Behrses meshlunga muishu tiks 13. April f. g. wifas gobwis, labi turetās, un daschadas wif-schafteeleetas wairafshlita jeem uhtrove pahrdohltas. Uhtrove eefahfrees pulksten 10. preefsh pus-deenas. 1

Wakara un Rihta

Gemespuslohdes

Latw. lankahrte, fo Latw. aw. lastitaji bes labdas mak-fas dabuja, buhs wehl daschds ekfemparos ari preefsh ziteem dabujama un makfa 25 lay. Westhorn k. grabmatu bohde Zelgawa. Par puslohdehm atrohdam ffohlotas tiks wahzu lankahrtes, zeram, ka ari schai Latw. lank. buhs pee ffohlotas feenahm fawa deriga weetina. 4

Kurfemes riteršāfētes pagastu valdīšanas dāra zaur šcho finamu, tā sakaulīšanas listēs var tara-dee-nešta atpildīšanu var 1877. gadu Grendīšu teefas-namā tīš laštās preefšā, un vrohti:

1) preefšā Behteriales, Snappju (Friedrichsberg) un Degables pagasteem 4. April 1877. g.;

2) preefšā Kuhku (Abaushof) un Jslawas pagasteem 5. April 1877. g., un

3) preefšā Grendīšu pagasta 7. April 1877. g.;

pee lam teel peešbēhts, tā vretrunās pret sakaulīšanas listu fastahdīšanas ne wehlat, tā 14 deenu laikā, rehkīnāhts no preefšālaštīšanas deenas, peederigai pagasta valdīšanai jāpērahdā. 2

Grendīšu teefasnamā, 15. Merz 1877. (Nr. 165.) (S. W.)

Abrechtowas muišās valdīšana teel īffludināht, tā Kroppju meestā, 4 juhdēs no Schagares, Schautu aprīkt, ar teefas atwehleshanu ir apstīpr-nati un tīš noturetī

īfgadus 6 tirgi,

vrohti: 7. deenā preefšā pusgawena pirmāis, 20. April obtrāis, trešcho wafaraswehtlu deenu trešchāis, 26. Juni zetortāis, fwehtdeenā preefšā Marias veedfīn-schānas deenas peeltāis un trešcho seemaswehtlu deenu festāis itguš, kur strgi un zītas prezēs tīš pīr-as un pahrdohāas. 2

Weena grunte

us wezo lehgeru vlogi, ar weenu puhwēetu semes, diwi labām ehlām un wīfu cerīkt, ir var lehtu malku pahrdohāam. Kļahstafas sīnas dabunamas **Mihgā, Jēlgawās preefšāpīfēhtā pee Zīschler kunga,** sīku un fabls bohde. — 3

Whtrupe.

Biemdeen, 18. April f. g. tīš Nemtes masajā muišā **Grobhtōs** ubitruvē pahrdohāas wīfadas sem-lohpibas leetas, tā: rati, ragus, arkti, ezeschās, — un arī strgi un gohwīs. — 2

Grobhtōs, 18. Merz 1877.

! Whtrupe!

Jaunvīls Keijas-Whitruu mahjās tīš 7. April 1877. g. strgi, gohwīs un wīfadas fainneezības lee-tas, tā: rati, ragus, ezeschās, arkti un behrsa plantas — pret tuhliit fīabru naidu wairakfohltī-schānā pahrdohi. — 1

Mahjurentneekš J. Bauga.

Labas lehzas

preefšā sehtlas ir eefšā krohna Whtrū muišās pahrdohāamas. 1

Linu un pakulu dījas

wīfōs nummurōs teel pahrdohāas

B. Eugen Schnakenburg kantori Mihgā,

īeelajā plīs-eelā Nr. 1, preti jaunajā bīrščai. (Par labānu atrāschānu pee feenas redsefī sīhmi ar dīju pakahm.)

P. van Dyk
Rīgā, Smilšweelā,
Claytona
lokomobiles un
Lufam. mašines
Padarāda
superfōfātū,
un wīfadas laulfainneezības mašines un rīhtus.

No genjures atwehlets, Rīgā, 24. Merz 1877.

Bīršču muišās (Grob-Buschhof) pagasta teefa, Jaunjēlgawās aortīkt, usāzina Bīršču muišā nomī-rufša, pee Kurfemes peerakfītia pawahra Jacob Gallobr un wīna seewas Annelas fīkumigohs man-tīneelas, tā arī wīfus tohs, lam nelaktōs to parahdā pa-lījis, ar fawahm praštīchanām un teefabām līhdī 20. Mai f. g., kurfš par īfflehgāšanas termīau ir nolktis, pee fchībs pagasta teefas melbetees, jo wehlat neweens wārs netīšs penemīs, bet mekletājem mū-šīgā klufuzeeschāna uflīfta. 3

Bīršču muišā, 19. Merz 1877.

(Nr. 155.) Pag. teef. preefšāfēhd.: J. Kalfwīchty,
(S. W.) Strīhw.: A. Straufš.

Pee J. W. Steffenhagen un dehta Jēl-gawā tīša gatawš un wīfās gahmatu bohdeš da-bujamš:

Mahzibu rahditajš

preefšā
Kurfemes ewang. Intern lauk-fkohlahm
dohta no
Kurfemes laukfcohlu wīrswaldīšanas.
Malka 15 kap.

Dseefnu gahmatas
stīpri eefēetas

praštakōs un smalkakōs wahkōs
ir arweenu īeelā īfwehlē dabunamas

Ferd. Westhorna gahmatu bohdeš
Jēlgawā un Kuldīgā.

No 23. Aprīlā 1877. g. Nemtes-Weefabtu pagasta waldiba, tā ari pagasta teefa wīfus fawus

pasta fuhthjūmus

no Salbus nouemš. 3
Nemtes-Weefabtu pag. wald., 16. Merz 1877.
(Nr. 115.) (S. W.)

Kurf. bīrchuhofpīsch. beedribas

un wīnas 1. nodatas lohjektus fāzāzīna us
general-fapulzi
14. April fch. g.

puļstēn 12. pūd. Jēlgawā Schītenhōfer'a namā
salumu-fwehtku deht
2
Prezidentš G. Mather's.

Weens krohgus

ar femi teel par Jurgeem us renti īsdohts. Kļahstafas sīnas dabunamas pee fīapermana **Th. Wesmana,** Jēlgawā, Mef-fāndera eelā Nr. 2. a.

!! Gewehrojums !!

Wīfahm aplabretejābn pag. waldibābn wehstīju, tā **Aprīlā** mehnēschā beīgās un **Maijā** fabfšā **balas pohtekt.** Tadeht lahš waldības, kas fawōs pagastōs wehletohs no manīs līft bakohht, it lāipni lūhdīu peeteīktees **Jaun-Swirlantas fcohlā** pee **B. Steppermann,** apstīpr. bāku pohtetaja.

Masais

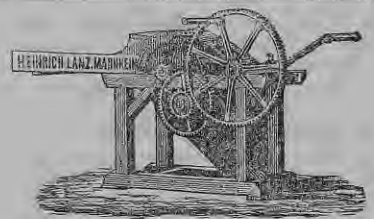
Saknu dahrsneeks,

jeb derrīgt padohmi, tā wīffādas dahrsu fālneš ja-fehji, jākohj un seemā jāglabba, sehtlas ja-audie un t. j. pr. pehž dāudš gadū īprowefchānās, (ar masu aprīstī un dahrsā kalenderī kļahht) farakfīti no **S. Kewera,** Kallētumīšās dahrsneeka.
Malka 35 kap.

No Satahsmuišās (Grūnhof) pagasta magafīhnes tīš 19. April f. g. 500 mehri rudšu masafās dakās wairakfohltājem pahrdohi. 3

Satāhsmuišā, 26. Merz 1877.
(Nr. 174.) Pag. wez.: K. Hoffmann.
(S. W.) Strīhw.: A. Grūn.

Schmus un **meitenes** nem eefšā pensionates **Spurren kundse,** Jēlgawā, Satāhsmuišās un Pahwīsa eelu stuhri Nr. 13, fehtā, weenu trepti uf augfchu. — 3

Kulamas mašines

ar rohkahm un sīrgu spēhtu
īf tā fabrika no

Heinrich Lanz, Mannheimē.

Fabrika gada-pahrdohschāna:

1860. g. 31 mašines.	1868. g. 1539 mašines.
1861. g. 171 "	1869. g. 3155 "
1862. g. 210 "	1870. g. 3428 "
1863. g. 331 "	1871. g. 5048 "
1864. g. 638 "	1872. g. 7105 "
1865. g. 879 "	1873. g. 8228 "
1866. g. 582 "	1874. g. 10967 "
1867. g. 899 "	

Fabrikis ir tadeht līhdī 1874. gada beīguma
43314 mašines
pahrdewufe, kas fīaldri īfrahda, zīf wehrtīgās fchīhs mašines ir.

Wīšweenīga pahrdohschānās-weeta pee

J. W. Grahmann,

Rīgā, Nikolai-eelā, blakam īfrehneeku dahrsam, preti gahsfabrikam.

Drukāhts pee J. W. Steffenhagen un dehta.

(Tē kļahht peelīkums: **Wafnijas** un **fcohlas sīnas.**)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinas. Kahds wahrds par Schihdeem. Nazarete. Es winas nevasibitu. Is skohlenu atbildam. Zelgawas latw. pilsehta draudse. Mifiones laya.

Sinas.

Zelgawas gimnastija lihds schim brihwskohlenu flaits wareja buht lihds festai dalai no wiseem. Tagad pehz augstakas nospreeschanas buhs brihwskohlu arweenu mafakam flaitam doht, ta ka ta beidsot nefnedsahs pahri par desmito datu no skohlencem.

Steffenhagen k. drukatawa stahw darbâ weens jaun^s isdewums no wezahs dseefmu gramatas. Tas emendazijas darbs pee dseefmu gramatas nemfees wehl wairak mehneschus, lai nu pirms tahs jaun^s dseefmu gramatas isnahks nerastohs truhkums, tohp schis isdewums — dseefmu data ween — preefch basnizaudihm, masâ, glihtâ formatâ ar smalkaku, bet turpretim dauds gaischaku rakstu apgahdahts.

Kas Irlawas seminari grib lauffkohlotaju eskamu nolikt, teem tur ir jameldahs 13. April, pulksten 9. no rihda un ja-peenes frustama gramata, usweschawahs leeziba un ihfi farakstihds dshwes gabjums.

Kahds wahrds par Schihdeem.

(Belgums.)

Us to atbildam abejas, ka mifiones, paganu un Zuhdu, war it labi blaku notikt un pehz teem augleem luhfojoht, lai nepeemirslam, ka dwehseles newar wis rehkinahd ka zitu darbu auglus. Kas war apfwehrt, zil weenas weenigas dwehseles isglaubbchana no muhschigas pasufchanas ir wehrts? Wehl us Zuhdu mifioni ir lohti mas darba likts, wehl lohti mas muhtu deewluhgchanas scho leetu nef. Un tomehr tee augti nau wis til lohti masi, kas ari schini leetâ jau peeredsamî. Rehkina, ka schinis beidsamajods 60 gaddos ir wairak ka 20 tuhstoschi Schihdi kristiti. Un to augtu buhtu pateesi dauds wairak, kad tee kristitee paschi zaur sawu grehzigu dshwofchanu un zaur sawas paschu tizibas daschadu neewafchanu scho mifiones darbu nekawetu. Wehl ir pat par to dabunam noskumt, ka Austrija, Wahzsemê itgadus atrohdahts tahdi, kas no tizibas igahjuschi no kristiteem paleef par schihdeem, sinams wiswairak, kur kahdu bagatu Schihdeeti zitadi nedabuhn prezeht, ka pirms ir Schihdu tizibu peenehmuschî. No Wihnes pilsehta sino, ka beidsamajods 8 gaddos kahdi 700 esohd palikuschi par Schihdeem, lai til waretu Schihdu mantas eekultees. Un tomehr mehs sakam: Tas laiks ir klacht, kur jo tikuschî ari schis fwehts darbs jastrahda. Meh^s waram to strahdaht. Mums buhs to strahdaht. Winesch tohp ari strahdahts, bet wiswairak no privat fabeedribahm un ne wis

ta fakohd no kristigas basnizas paschas. Til 2 semes ta ewangeliska basniza pati scho darbu wed. Schotlandes basniza jau tuhstoschu gadu atpakal (tai g. 838.) eezehla pirmahs mifiones staziones Turkos un Egipte; Schotlandes basniza ustura Ciropâ 22 strahdneekus, Amsterdamâ, Breslawâ, Prahgâ, Pestâ un Konstantinopolê. Tapat ari ta 1865. gada usnenta Baltifla mifione pee Israeta ir ewangeliskas basnizas darbs. Zitadi wifs tas darbs ir stahwejis un pa leelai dalai stahw weena un ohtra zilweka jeb ihpaschu fabeedribu rohtas, kur kristigi eescheljuschees par tahm paklihduschahm awihm no Israeta kuhds un pee schi darba stahjuschi. Wiswairak to reds Englantê. Tur jau no 1809. gada strahda ta leela Londones beedriba preefch Israeta mifiones; pa dauds semehm winai kalpo kahdas 34 staziones Ciropâ, Asija un Afrika tagad 118 strahdneeki, mifionari un zitadi palihgi; schai beedribai ir sawas sinamas eenahfchanas, itgadus lihds 250 tuhst. dahlderu. Weena nodala no schis leelahs beedribas jau no 1842. gada ir par patstahwigu palikusi un sawahs „Britifla beedriba“ un strahda us sawu rohtu pee Zuhdeem ar kahdeem 27 mifionareem un darba palihgeem; wina ustur 4 skohlas Ungarijâ, Galizija un Turkos, Londone tai ir leels ehrbegis, kur usnem Schihdus, kas mahziba stahj, jeb atkal paspahri dohd wezeem un bespeshigeem kristigeem is Zuhdeem; ari tai zaur testamentehm un atwehletahm mantibahm ir sawas sinamas gada eenahfchanas lihds 50 tuhst. dahlderu. Bes schim abahm beedribahm Englantê wehl ir 6 zitas. Berlines Zuhdu mifiones beedriba, kas tohp no Pruhfchu ewang. basnizas pufes ustureta, pastahw no 1822. gada un jau 5 gadus atpakal zaur winu bij wairak ka 500 Schihdi kristiga tiziba eewesti; ta strahda ar 2 eesweshiteem mifionareem un 1 kolporteuru jeb gramatu isdalitaju; lihds ar winu stahw weenâ kohpâ wehl ohtra masaka beedriba preefch Zuhdu mifiones. Bahseles pilsehta no 1834. gada scho darbu kohpj. „Israeta draugu beedriba“ ihpaschi zaur sawu augsto skohlu preefch Schihdeem, kas grib kristigu mahzibu mahzitees. Wehl peeminama Rein-Westfales beedriba preefch Israeta, tad ta 1849. g. eezelta ewang. luteru galwas beedriba preefch Israeta mifiones. Wirtembergai ir sawa beedriba, Sweedru un Norwegu semei un Belgijai sawas. Behterburgâ jau preefch 11 gadeem tila mifiones skohla eezelta. Wisu kohpâ sanemoht waretu saziht, ka schim brihsham 200—220 mifionari un ziti darba palihgi pee schi darba stahw un ka itgadus tohp us to isdohts pee 500 tuhstoschi dahlderu.

Bet ko wisu spehtu pee schi darba isdariht, kad wifas tahs mifiones fabeedribas strahdatu us weenu rohtu, ka dshwi lohzekli fasaistijuschees weenâ kohpâ; kad us wiseem mifiones fwehtkeem ari peeminetu to darbu pee Israeta, kad wifas kristigas draudjes scho darbu eeskaititu par daramu. Tas ihstais

zelsch, kà mums schis darbs darams, ir un paleef schis, kad mehs kristigeer wahrds un rakstos un dshwofchanà parahditohs kà ihsti Kristus laudis, tad ihpaschu misionaru us tam nemas newaijadsetu; katrs kristigs buhtu Zuhdu misionars, katra kristiga draudse buhtu Zuhdu misionones draudse. Lai rahdam schai Deewa tautai — ne wis eenaidibu, skaudibu un nizina-schanu — bet mihlestibu, lai to turam zeenà deht winas goh-dibas, ar kahdu ta ir bijusi apdahwinati un no kuras wehl stari spihd winas ne-iffihkamòs garigòs un meesigòs dshwes spehòs. No weenprahtiga kristiga darba pee Israeta atlehtu dauds swehtibas ari paschahm kristigahm draudsehm. Un kas pee ta darba dshwu dalibu nems, tam netruhks sawa swehtibas teesa.

E. L. K.

Nazarete.

„Un tur nahzis (Zahseps) dshwoja tai pilsehtà, ko sauž Nazareti, ka peepilditohs, kas sazihts zaur teem praweesehem: winsch taps Nazareetis nosaukts.“ Tà stahw swehtòs rakstòs (Matt. 2, 23). Schi pilsehta wahrdu wezà testamentè it ne fur ne-atrohdam peefihmetu. Tas wahrds gan buhs nemts no ta ebreisku wahrda „nazer“, kas nosihme faru, atwasi, rihksti. Ari schis pilsehts, no kura zehlahs ta „rihkste no Isai zelma“, bij pats kà masa atwase. Biti faka, ka pilsehtinsch sawu wahrdu nefis ari deht teem dauds krummeem un sakumeem, kas winam wisapfahrt bijuschi. Bet no Jesus laikem schis neezigs pilsehtinsch ir nahzis gohdiba un tohp ar slawu minehts pahr wisu leelajeem pilsehteem pasaulè. Nazarete bij Leijas-Galilejā, fur zitureis Sebulona ziltš mahjoja. Wina guleja us weena kalna (Luhf. 4, 29.), trihs deenu zekus tashu no Jerusalemes, skaištā klusā apfahrtne. Tagadejs pilsehts Nazira gul tagad wairak pakalnè, us wakara pusi izjelahs augsti, stahwi kalni, no kuru wirsus, ihpaschi no weenas weetas, fur kahda weza kapu weeta atrohdahs, ir skaišti noluhkocht us tahm eeleijahm tashumā, us teem kalneem Tabor, Karmel, Hermon un ari us paschu widussemesjubru. Tagadejs pilsehts ar sawahm baltahm, masahm mahjtaahm pa krihta pakalnehm no-eet labi tashu leija. Tas leelakais nams tur ir tas ar muhreem apzeetinahts „Latinu klosteris“; tur ir basniza, pehz sw. kapa-basnizas ta krahschnaka turenès pufès; ta stahwoht us tash weetas, fur Marijas nams stahwejis; apafsch basnizas kohra nokahp pa 17 kahpenehm dšilā alā, fur to weetu rahda, fur engelis Marijai to pasludinaschanu nefis (Luhf. 1, 26). Weens stabs nosihmejoht to weetu, fur tas engelis stahwejis; ohts, fur Marija stahwejusti; no schi Turki esohht to widus gabalu islausufchi, tà ka tik wirsgals wehl pee greesteem karajahs un druszin karajahs kohpā ar stabu kahju. No Marijas nama weza katolu teika nostahsta, ka engeli winu nonefuschi 1291. gadā us Dalmaziju, tashlak atkal us Mekanati meschu un no turenès us kahdu masu kalnu un beidsohht us Lorethu Italijs. Tas esohht tamdeht notizis, lai Turki, kas Nazareti isposhtija, nedabutu scho namu sawā rohkā. (Tà skan ta weza katolu pasaka!) Nazarete pascha esohht wehl Marijas aka un Zahsepa nams; tāpat tur tohp leels plakans galda amins usglabahs, pee kura Jesus ar saweem mahzeekem esohht

ehdis. Wehl eeleijas malā rahda to pakahrtu klints stuhri, no kura gribeja to Kungu Jesu nogahst semè (Luhf. 4, 29.)

Turku Sultans Bibars 1263. gadā scho pilsehtu stipri noposhtija un tik pehz dascheem gadufimteneem winsch atkal tika sabuhwehts, bet tomehr ilgu laiku bij tik mas meestinsch, kamehr Franziskaneeschu muhki 1620. gadā no jauna usbuhweja ari to „pasludinaschanas basnizu“ un tai peeweenoja klah sawu klosteri.

Ta nu ir ta weetina, fur Zahseps un Marija dshwoja (Luhf. 2, 4.), fur Marijai ta pasludinaschana notika (Luhf. 1, 26—28.), fur tas Jesus behrs usauga. Tapehz ari winu sauza par Nazareeti, tà skaneja ari tas wirsrahts us krusa staba: Jesus Nazareetis Zuhdu kehniensch (latiniskā waldā Jesus Nazarenus Rex Judaeorum, tadeht us Kristus simehm J. N. R. J.) Pirmajs laiks ari Kristitohs sauza par Nazareesehem. Pirma kristiga keisara Konstantina mahte Helena, kas ari Betlemes basnizu buhweja, lika ari schè to „pasludinaschanas basnizu“ usbuhweht. Warena keisara mahte buhdama wina spehja wifas sinas un rakstus sawahht kohpā par tahm swehtahm weetahm, kà gan neweenam zitam tas tà nebuhtu bijis isdarams. 1837. gadā semes trihszechana Nazaretes pilsehtu atkal saposhtija. Tagad tur esohht pawisam kahdi 500 nami un kahdi 3 tuhkti. eedshwotaju, diwi datas Turki, trescha dala kristigu. Zuhdus tur tagad nemas ne-atrohdohht.

Peeminam tē, par ta Kunga Jesus dšimteni runadami, ari to radu buhschanu, kahdā winsch tur usauga. Matt. ewang. 13, 55., tohp peefaukti 4 brahli no Jesus: Zehkabs, Joses, Sihmans un Zuhdas; tāpat ari peemin mahsas, kuru wahrdi nau peefaukti. Kà tas nu ir? Waj tee ir bijuschi tam Kungam Jesum meesigi brahli un mahsas? No pat pirmem kristigas basnizas laikem tureja to par swehtu sinu, ka Marija tik weenu reisi dsemdejusti. Ta, kas bij dsemdejusti to, kas ir ta Wisaugstaka dehts, newareja wairs zitam zilwekabehrnam par mahti buht. Tà tad tee minete brahli un mahsas nau ne kas zits kà brahlu behrni un prohteet gan tà: Zahsepam, Marijas wihram, bij brahlis, wahrda Kleowas (Zahn. 19, 25.), ko pa greekiski ari sauza par Alfei (Matt. 10, 3.; Mark. 3, 18.; Luhf. 6, 15.) Schis Kleowas ir isfchkrans no ta, kas tohp Luhf. 24, 18. minehts. Kleowas agri mira, Zahseps nu usnehma to atraitni ar winas behrneem sawā namā; tee tad nu kohpā dshwoja kà weena familija: Zahseps, Marija un Jesus un atkal Kleowas atraitne ar saweem 4 dehleem un meitahm. Kahds wahrds schai Kleowas atraitne bijis, to waram nowehroht no Matt. 27, 55; Mark. 15, 40; Zahn. 19, 25. Tur redsam, ka winu gan sauza Mariju, jo tur weena no tahm 3 Marijahm, kas apafsch krusa stahweja, tohp drihs par Kleowas feewu faukta, drihs par Zehkaba un Joses mahti. Scho Mariju, kas nu dshwoja Zahsepa namā kà weenā familijā, tapehz ari nosauž par Marijas, Jesus mahtes mahsu, jo abas bij kà mahsas. Zahseps, kà leekahs, ari drihs mira, jo pehz Jesus 12. gada, fur winsch us Jerusalemi gahja, wina wahrds netohp wairs peeminehts. Pee krusa staba Jesus sawu mahti nodohd sawa mihlaka mahzeekta Zahna apgahdashanā.

Es wiinu nepasihstu.

Kahdâ pilsehtâ dšihwoja atraitne, kura kahdâ rihâ sawus peezus behrinius mahjâ atstahdama isgahja daschas nohtigas waijadšibas apgahdaht. Behz wairaf kâ stundas laika wina atkal steigšhus atpakal nahza un garâ preezadamahs pee fewim jau dohmaja, sawu behriniu preezigus waidšinus pee lohga ceraudšiht. Bet kad wina tai eelâ, kura ta dšihwoja, eegreesahs, tad ta lohti isbihdamahs eeraudšija, ka winas mahja gaischâs uguns leefmâs stahweja; weens no winas kaimineem tai ar teem tšhetreem wezakeem behrneem preti nahza.

„Slawehts Deews“, nabaga mahte issauza, „juhs tatschu manas Deewa dahwaninas esat glahbuschi! — Bet kur ta masaka?“ wina brehza.

Tai steigšhanas brihdi ta jaunaka bij eefsch tahs mahjas aismirsta.

„Alf, mans behrns, mans behrns!“ brehkdama ta mahte, tohs tšhetrus behrnus pee ta gohdiga kaimina pamešdama, steidsahs us to degoschu mahju. Zaur brikschkebamahm uguns leefmahm wina speedahs eefschâ tapt; gan wiinu gribeja ar waru atpakal attureht un peerumaht, ka to behriniu glahbt nu jau par wehlu un wina zaur sawu pahdrohšchibu tikai to weenigu atspaidu teem ziteem tšhetreem behrneem saudetu. Wiis bij welti; ta mihlestiba ir stipraka kâ nahwe. No mihlestibas pahrwahreta ta pasuda tais leefmâs; bet pehz mas azumirfleem ta ar to behriniu us rohlahm atkal isnahza, wifseem par leelu brihnumu ta bij wehl warejusi to isglahbt. Tiko wina sawu mihlu behriniu, ko beesâ deki eetiniusi un kursch gandrihs no uguns pawisam ne-aistikts bij palizis, weenas draudsenes rohkas bij eelikusi, ta fashluka bes spehla pee semes un tika no nesejeem us flimu namu nonesta. Wisa winas meesa bij wispahre ais deguma wahthim jehla un ilkatris dohmaja, ka nahwe tai nu gaidama. Bet pehz daudi mehneshu ilgas un gruhstas zeeschanas un pehz ustizigas lohpschanas wina isdseedinata, spirgta un wefela bij saweem behrneem no jauna par preeku eedahwinata. Tomehr ta tahs wahschu rehtas lihdi sawam dšihwibas galam pee fewim nesa; ihpaschi winas gihmis zaur tahm bij lohti nejauks palizis, ta ka tas wisuwairaf swefescheem bij nejauki usstatams. Bet kas to tuwaki pasina, tee wiis zaur to tumšchu rehtu apsegu redseja winas eefschkigu jaukumu un karstu mahtes širdi zaurspihdam.

Bagahja gadi un tas us til brihnischkigu wiis isglahbts behrns bij par seedoschu jaunekli usaudšis. Weenreis ta bij ar sawu mahiti weenâ zitâ pilsehtâ eefsch leelas lauschu sapulzes. Tur wina stahweja jannu meitenu pulkâ, stary kurahm ta johkodama preezajahs. Tê us reis weena no tahm paschahm ar farauktu gihmi tai us winas mahiti rahdidama fazija:

„Redseet to nesimuku feewischki ar tahm nejaulahm rehtahm. Waj war wehl ko nejaulaku redseht, kâ scho! Waj juhs nesimeet, kas ta tahda ir?“ — Un tahs gekigas meitenes to mahiti usluhkodamas wifas fahka pilnâ kalla par to smeet.

Tumšch farkamuns pahrlaidahs pahre tahs jaunekles gihmi. Schini azumirkli eefsch winas zihnijahs augstprahntiba ar mihlestibu, lepniba ar pasemibu un netikla kaimiba ar pateizibu; tomehr ta, preeksch sawahm draudsenehm to par sawu mahiti atsiht kaunejahs un beidsiht paklusu fazija:

„Ne, es wiinu nepasihstu!“ —

Mihkais lastajs! ko tai karsti mihledamai mahtes širde bij just, kad ta no sawa behrna tohs lepnus nepateizibas wahrdus dširdeja, to gan katris zilweks, wisuwairaf tehws un mahte, fapratihš. Tâ ari katram kristigam zilwekam no schehluma un skumibas širds fahp, kad reds un dšird, ka ta pasaula To, kas muhsu un wifas pasaules grehku dehl eefsch wehl jo breešmigakas uguns gahja, sawu dšihwibu par mums nodohdams, lai muhs wifus no pohsta waretu israut, nizinadama aisleeds un ar grehku beedreem leezina: „Es Wiinu nepasihstu.“ Zeetakajai širdei waijadsetu luhst un plihst, kad eedohmajahs un garâ noškatahs, ka tas Wisuwehatakais, pilns ar asinainahm wahthim, us Golgatas kalna pee krusa ar jo leelaku un karstaku mihlestibu, nekâ ta mahte preeksch sawa behrna, par mums nahwê dewees. Kaimigs tas zilweks, kas Wina pehz neapgrehkojahs un kas Wina par sawu weenigu Pestitaju un Glahbeju atsiht un usnem. Alf, lai mehs Wina mihlejam, jo Winesch muhs papreekschu ir mihlejis; lai mahzamees Wina ihstem pasiht, lai meklejam swehtôs rakšôs, jo tee ir, kas mums par Wina to skaidru un pateesigu leezibu dohd; lai esam gatawi, Wina wahrda un gohda dehl preeksch netizigeem un mastizigeem Wina wahrdôs un darbôs preezigi un drohšchi apleezinaht. Tad teescham mums no Wina, Wina atnahschanas deenâ nebuhs jadšird tee wahrdi: „Gita nohst no manim, es juhs nepasihstu.“

G. J.

Is skohlenu atbildahm.

Kahds skohlots us sawu jautaschamu: „no ka sinam, ka muhsu seme ir apata,“ bij jau daschas pareisas atbildas is skohlenu mutes dširdejis, bet gribeja tahlak jautadams wehl ko no saweem skohleneem isspeest, tē kahds puika issauzahs: Muhsu seme ir pateest apata, jo kâ tad mans sabaka papehdis arweenu greeschahs us weenu pusi.

J. K.

Zelgawas latw. pilsehta draudšē

no 12. lihdi 23. Merz.

1) Dsimuschki: Johann Freimann, Johann Eckstein, Johann Juris Eduard Steinert, Carl Eduard Feldmann, Liesette Schelder, Emilie Annete Ullmann, Emilie Eva Kenga.

2) Uffaukti: puisšs Krisch Sirmis ar Anlihse Weinberg; puisšs Carl Banga ar Anne Andersohn; karpneekafellis Krisch Freudenfeld ar Anlihse Skudre; dahrsneeks Jahnis Wangal ar Anne Sihle; sulaimis Kristoph Wilts ar Dahrte Gaischais.

3) Miruschki: Wilhelm Schilder 3 mehn. w.; atstawaneeka saldada feewa Lenchen Eva Studakowsky 42¹/₂ gad. w.; atraitne Anna Baumann 68 gad. w.; bohtšsulaina feewa Charlotte Freimann, dšim. Seltin 26 gad. w.; Caroline Glasmann 4 gad. w.; Mikel Adam 3 gad. we.; dreimanafellis Johann Skulinis 25 gad. w.; atst. sald. Attus Linnisch 56 gad. w.; puisšs Gwald Gilenberg 30 gad. w.; Lina Grohbin 4 mehn. w. — Mahz. K. S—j.

M i s i o n e s l a p a.

Virnee eedfihwotaji bij rahmi, lehni, tumfchi-bruhni zilweki. Bet wezu-wezds laikds no Preeksch- jeb Bakar-Mijas eelau- fahs tai semē stipraki karotaji ar gaischaku ahdu un uswareja tohs eedfihwotajus. Indeeschu tiziba ir Brahma tiziba. Bes teem trihs augstakeem deeweem: Brahma, Wischna un Sihwa, t. i. raditaja, usturetaja un isposhtitaja, teem ir ne-isskai- tams pulks deewektu, kureem taifa wisadas bildes un dee- wanamus, winus peeluhgdami ar gaweschanu, meefas mehrde- schanu, bet aridsan ar meefas kahrabahm. Wisa tauta schkirahs us schkirahm, stary kurahm nau nekahda draudsiiba; nau brihw fawadu schkiru peederigeem kohpā chst jeb prezetees. Augsta- kahm schkirahm ir ballaka ahda, semakahm tumfchaka, faprohti, winas peeder teem uswaretajeem, schahs teem uswareteem. Augstaka schkira ir Braminu jeb preesteru schkira, kas wisas zitas schkiras nizina, schkidami, ka no Brahmas galwas zehlu- schees. Zaur tahm schkirahm, kas laudis skubina zits zitu nizinaht un eenihdeht, Indija ir ta wella stipra pils, kurā winfch neschehligi tohs fawejus tura fawaldsinatus. Zau wezds lai- kds Indijas dahrgas prezēs, ko wiff laudis kahroja, us lamee- teem nodfina us Mas-Miju un no turenēs ar kugeem par Widus- juhru us Giropu. Kad 1498. g. atrada to uhdenszetu apfahrt Afrikai us Indiju, tad Preeksch-Indija apmetahs wisas kuge- brauzejas Giropas tautas: Portugisi, Spaneeschi, Dahni Ho- landeeschi, Angleschi; no Widus-Mijas aridsan eenahza Mu- ameda tizigi. Zagadejds laikds Angleschi ir eezehluschi Preeksch-Indija leelu walsti. — Kad Indija tā ir atwehrtā Giropas tautahm, tad aridsan misiones darbs tē duhschigi tohp strah- dahs. Tas stiprakais ir nahzis par to stipro un fahl wina pili fadausht un wina brunas panem un wina zectumneekus wala laist. Paganu mahni tohp atmesi, ekle-deewu nami fakriht; Indeeschi paschi to reds; weens braminiš kahdu reiff ir fajjis: diwi leetas es skaidri sinu, bet trescho es wehl ne- sinu; to es sinu, ka es nelikschohs kristitees, bet ka mani behrnu behrni taps kristiti; bet ko mans dehs darihs, to es wehl nesinu. Bakat-Indija wehl wairak aifwehrtā Giropescheem, tē wehl leelas paganu walstis, kurās Giropeschi wehl nau eegahjuschi; bet Malakas schaura pusfala ari peeder Anglescheem. No Malakas us deenaswidu un rihteem isteeppjabs leelas un masas Sunda salas, kas stahw apaksch Holandeeschu waldischanas; kohpā ar kristigeem misionareem tee eestahjuschees Muamedu tizigi nu melle pee wineem dabuht wirerohku. No Sundu fa- lahm mehš atfneedsam leelu leelo Australijas un aridsan leelo Zaan-Guinejas salu, kas wairs pee Afijas nepeeder. Tē dshwo melni laufini, kohiti mahji eeksch zilwezigas fapraschanas. Australijas deenwidus juhmalās Angleschi apmetuschees; no tejeenes pee teem melneem eedfihwotajeem isect misionari, wineem palihdeht ar to Ewangeliumu. Par tahm masahm Australijas falahm, kas atrohnamas wakara semes puslohde tē ar ihseem wahrdeem japeemin, ka tas misiones darbs preezigi weizahs: us zitahm masahm falinahm wairs paganu nerohdahs, bet wiff kristiti un staiga eeksch Ewangeliuma gaischuma.

No Afijas mehš nu par Suezēs schnaugumu eedami apme- flesim Afriku. No Egiptes fahloht wisa Widus-juhbras juhr- mala peedereja Nohtmas walstei; jau apustulu laikds tē zehlahs seededamas, kristigas draudses. Bet pehz Muameda Arabeeschi apnehma wisas tahs semēs un apgahsa to kruftu un uszehla pusmehnesi. Ja, teem isdewahs pahrzeltēes par Gibraltarēs juhbras schnaugumu un Spaniju uswareht un ja Franku stiprais wadonis Kahrliš Martell winus nebuhtu aplahwis (732. g.), tad tee buhtu pahrpiluhdinajuschu wisu Giropu; bet Spanijā Arabeeschi jeb Maareeschi waldija lihds 1490. g., kamehr kri- stiteem isdewahs winus isdshht. No seemeeteem Muameda tiziba ir ispletufees par leelo Saaras tulfnefi un Suhdanu. Abesinijā pee farkanas juhbras kraasteem ween kristiga tiziba, kas tur pehz apustulu laika tapa eewesta, wareja Muameda mah- neem turetees pretim. Afrikas widus mums wehl pawifam nepasishstams; bes ween ka reti nebailiga reisneeka kahjas tahs karstas semes, kur selta papilnam, atsneeguschas. Tē dshwo melnee Mehgeri, kas afmintinus un zitas neeka leetinas peeluhds kā deewus, tohs walkadami us burfchanu. Teem masas wal- stis, kas sawā starpā weenadi ween stahw karōs ar breefmigu afinsisleschjanu; fawus fakertus eenaidneekus tee ar neschehligu firdi dshen kā aitas pee juhmalas un isdohd winus andelneekem wehrgōs; bet Angleschu kara kugi atkal wakte tahs juhmalas no Kristus mihlestibas un apscheloschanahs skubinati un griib to breefmigu zilweku andeli isposhtiht. Giropescheem Afrikas juhmalas ween pee-eetamas, tē wini apmetuschees andeles labad, un kur prezineeki eet, tur winu pehdās aridsan eestahjahs misi- onari ar fawu dahrgu pehrli. Tahdas juhmalas pret waka- reem ir Senegambija stary Senegales un Gambijas upehm, wairak us deenaswidu Wirs- un Apaksch-Guineja. Wirs-Gui- nejā Angleschi un Seemet-Amerikaneeschi preeksch atwabina- teem Mehgeru wehrgeem diwi brihwwalstis: Liberiju un Tri- Zaanu eezehluschi, kur aridsan ar misiones darbu weizahs un tee tihkli aridsan tohp tablaki ismesti pret semes widu. Dee- wam schehl pee schahm juhmalahm tas gaisš tik breefmigi ne- weseligis Giropescheem, tā ka misionari tē apmirst aumalahm. Afrikas paschā deenaswidu Kaplantē un us rihteem Port-Natalē walda Angleschi, no kurenēs misiones darbam atkal wahrti atwehrti pret tumfchi-bruhneem Kafareem un Dtentoteem. Pret seemeeteem no Kaplantes pee Oranjes un Wahi upehm ir Ho- landeeschu semneeku brihwwalstis, kas paschi preeksch sewim gan zeeni to Ewangeliuma mahzibu, bet to griib leegt teem tumfcheem semes eedfihwotajeem, ko pawifam netura zilweku kahrtā. Pret rihteem no Afrikas ir Madagaskares leela fala, kur misiones darbs brihnischligi nehmees un leelas wajaschanas pahrspehjis; kahdus 10 gadus atpakkal pati Madagaskares kehneene pee kristigas tizibas atgreesusees misiones darbam ir par ruhpiigu kohpeju palikusi. No Abesinijas pret rihteem Arabijai pretim stipri walda Muameda tiziba, kristigeem misionareem nekaldama peetapt. —

(Al preekschu wehl.)

Ratw. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No jensures atwehlehts. Rihgā, 22. Merz 1877.

Drufahs pee J. W. Steffenhagen un dehla.